ฉบับพีเศษ หน้า ๑๓ เล่ม ๗๐ ฅอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธนวาคม ๒๔๕๖

พระราชบัญญูดิ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

W.A. Incest

ภุมิพลอศุลยเคส ป.ว.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔ธ๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลบัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ บรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยกระทรวง ทบวง กรม เสียใหม่

เล่ม ๑๐ คอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔៩๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญ**ัดจึนไว้** โดยคำแนะนำและยืนยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดั่งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔៩๖"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บงัคบัตั้งแต่วันถ**ัด**จาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔៩๕ และบรรดากฎหมายอื่นในส่วนที่ มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้ง หรือข่ดต่อ บทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีกระทรวงและทบวง การเมืองซึ่งมีฐานะ เทียบกระทรวงดั้งต่อไปนี้ มีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการ แผ่นดินดามกฎหมาย

- (๑) สำนักคณะรัฐมนตรี
- (🖢) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ชั้นวาคม ๒๔๕๖

- (๕) กระทรวงเกษตร
  - (ъ) กระทรวงคมนาคม
- (๓) กระทรวงมหาดไทย
- (๘) กระทรวงยุติธรรม
- (ส) กระทรวงวัฒนธรรม
- (๑๐) กระทววงศึกษาธิการ
- (๑๑) กระพรวงเสรษฐิการ
- 🦟 (๑๒) กระทรวงสหกรณ์
  - (๑๓) กระทรวงสาธารณสุข
  - (๑๔) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักคณะ**รัฐ**มน**ตรี**

มาตรา ๕ สำนักคณะรัฐมนตรีมีอำนางและหน้าที่เกี่ยวกับ ราชการทั่วไปของคณะรัฐมนตรี และราชการอื่น ๆ ซึ่งมิได้ อยู่ภายในวงตำนางและหน้าที่ของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใด โดยเฉพาะ มีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีสังกัด อยู่

เล่ม ๗๐ คอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ชั้นวาคม ๒๔๕๖

มาตรา ๖ หน้าที่ราชการในสำนักคณะรัฐมนตรี แยกเป็น ๒ ทบวง คั่งต่อไปนี้

- (๑) ทบวงคณะรัฐมนตรีผ่ายการเมือง
- (๒) ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

มาตรา ๗ ทบวงคณะรัฐมนตรีผ่ายการเมือง มีอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองของคณะรัฐมนตรี

หน้าที่ราชการในทบวงคณะรัฐมนตรีผ่ายการเมือง แยก เป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๒) กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ซึ่ง ทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงตัวย
  - (๓) กรมครวจราชการแผ่นดิน
  - (๔) กรมประชาสัมพันธ์
  - (ส) กรมประมวลราชการแผ่นดิน
  - (ь) สำนักงานสภาป้องกันราชอาณาจักร
  - (๗) สำนักงานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

เล่ม ๑๐ คอนที่ ๔๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๕๖

มาตรา ๘ ทบวงคณะรัฐมนตรีผ่ายบริหาร มีอำนาจและ หน้าที่เกี่ยวกับราชการบริหารของคณะรัฐมนตรี และราชการ อื่นซึ่งมิใต้อยู่ภายในวงอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงหนึ่ง ภระทรวงใดโดยเฉพาะ

หน้าที่ราชการในทบวงคณะรัฐมนตรีผ่ายบริหาร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๒) กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ซึ่งทำ หน้าที่สำนักงานปลัดทบวงควย
  - (๓) กรมโยธาธิการ
  - (๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
  - (๕) สำนักงานกณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
  - (ь) สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นคืน

หมวด 🎮

กระทรวงกลาโหม

มาตรา ៩ กระทรวงกลาโหมมือำนางและหน้าที่เกี่ยวคับ การป้องกันราชอาณาจักร

ราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อ บังคับ และระเบียบแบบแผน

เล่ม ๑๐ คอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธนวาคม ๒๔๕๖

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลังมือำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
การเงินแผ่นดิน ภาษิอากร การรัษฎากร หรือกิจการเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนอกจากสาชารณ
สมบัติของแผ่นดิน กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูก
ขาดของรัฐ กิจการหารายได้ซึ่งรัฐมือำนาจดำเนินการได้แต่
ผู้เดี๋ยวตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ
กระทรวงทบวงกรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันต่อ
เมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจ หรือให้สัตยาบัน

มาดรา ๑๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงการคลัง แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมชนารักษ์
- (๔) กรมบัญชิกลาง
- (๕) กรมศุลภาทร
- (ь) กรมสรรพสามิต
- (ล) กรมสรรพากร

เล่ม ๗๐ คอนที่ ๙๑ ราชกิขขานุเบกษา ๓๑ ชั้นวาคม ๒๔๕๖

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ

มาตรา ๑๓ หน้าที่ราชการในกระทรวงการต่างประเทศ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัตกระทรวง
- (๓) กรมพิธิการทูต
- (๔) กรมยุโรปและอเมริกา
- (ส) กรมสหประชาชาติ
- (๖) กรมเอเชียและแอฟริกา
- (๑) สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

หมวด ๕

กระทรวงเกษตร

มาตรา ๑๔ กระทรวงเกษตรมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ การจัด ควบคุม และส่งเสริมเกษตรกรรม

เล่ม ๗๐ คอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๕๖

มาตรา ๑๕ หน้าที่ราชการในกระทรวงเกษตร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมกสิกรรม
- (๔) กรมการข้าว
- (๕) ครมประมง
- (๖) กรมปศุสัตร์
- (๗) กรมชลประทาน
- (ส) กรมบำไม้
- (ธ) กรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมวด ๖

กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๑๖ กระทรวงคมนาคมมือานาจและหน้าที่เกี่ยวกับ การคมนาคม

มาครา ๑๗ หน้าที่ราชการในกระทรวงคมนาคม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

เล่ม 🗝 ดอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ชั้นวาคม 🌬 ๔๕๖

- (๓) กรมการขนส่ง
- (๔) กรมเจ้าท่า
- (๕) กรมทางหลวงแผ่นดิน
- (๖) กรมไปรษณีย์โทรเลข

หมวด ๗

กระทรวงมหาดไทย

มาครา ๑๘ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยว กับการปกครองท้องที่ บำบัดทุกข์บำรุงสุข บ้องกันสาชารณภัย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

มาตรา ๑๕ หน้าที่ราชการในกระทรวงมหาดไทย แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (โต) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมตำรวจ
- (๔) กรมที่ดิน
- (ส) กรมประชาสงเคราะห์
- (ь) กรมบ้องกันสาชารณภัย
- (ล) กรมมหาดไทย

เล่ม ๑๐ คอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๔๖

- (๘) กรมโยชาเทศบาล
- (ธ) กรมราชทัณฑ์
- (๑๐) กรมอัยการ

หมวด ฯ

กระทรวงยุติธรรม

มาครา ๒๐ กระทรวงยุติชรรมมือำนาจและหน้าที่ทาง ธุรการเกี่ยวกับศาลยุติชรรม

มาตรา ๒๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงยุคีธรรม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

หมวด ธ

กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๒๒ กระทรวงวัฒนธรรมมือำนาจและหน้าที่เกี่ยว กับการศาสนา และการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๒๓ หน้าที่ราชการในกระทรวงวัฒนธรรม แยก เป็น

(๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

- 🎙 (๒) สำนักงานปลัคกระทรวง
  - (🙀) กรมการวัฒนธรรม
  - (๔) กรมการศาสนา
  - (ส) กรมศิลปากร

หมวด ๑๐

กระทรวงศึกษา**ธิ**การ

มาตรา ๒๔ กระทรวงศึกษาชิการมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยว กับการศึกษาอบรม

มาตรา ๒๕ หน้าที่ราชการในกระทรวงศึกษาชิการ แยก เป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมพลศึกษา
- (๔) กรมมหาวิทยาลัย
- (๕) กรมวิชาการ
- (ь) กรมวิสามัญศึกษา
- (๗) กรมสามัญศึกษา
- (ส) กรมอาชีวศึกษา

หมวน ๑๑

กระทรวงเสวษฐการ

มาตรา ๒๖ กระทรวงเศรษฐการม**ิการแสละหน้าที่เกี่ยว** กับการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ รวมตลอดทั้งการซื้อขาย แลก เปลี่ยน ขนส่งสินค้า ควบคุม และส่งเสริมการค้า

มาตรา ๒๗ หน้าที่ราชการในกระทรวงเศรษฐการ แยก เป็น

- (๑) สำนักงานเถขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้ำต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้ำภายใน
- (๕) กรมการสนเทศ
- (ธ) กรมทะเบียนการค้า
- (ล) กรมเครษฐสัมพันธ์

หมวด ๑๒

กระทรวงสหกรณ์

มาตรา ๒๘ กระทรวงสหกรณ์ มีอำนางและหน้าที่เกี่ยวกับ การจัด ควบคุม และส่งเสริมการสหกรณ์

เล่ม ๑๐ คอนที่สอ ราชก็วจานุเบลษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๕๖

มาตรา ๒៩ หน้าที่ราชการในกระทรวงสหกรณ์ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเถขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมตรวงบัญชิสหกรณ์
- (๔) กรมสหกรณ์ที่ดิน
- (๕) กรมสหกรณ์ชนกิจ
- (๖) กรมสหกรณ์พาณิชย์

หมวด ๑๓

กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๓๐ กระทรวงสาธารณสุขมือำนาจและหน้าที่เกี่ยว กับการสาธารณสุข และควบคุมการกาชาด

มาตรา ๓๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงสาธารณสุข แยก เป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย้
- (๔) กรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

เล่ม ๗๐ ฅอนที่ ๘๑ ราชกิจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔६๖

- (ส) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๖) กรมอนามัย

HUID OR

กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๓๒ กระทรวงอุตสาหกรรมมือในาจและหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดควบคุม และส่งเสริมอุตสาหกรรม

มาตรา ๓๓ หน้าที่ราชการในกระทรวงอุตสาหกรรม แยก เป็น

- (๑) สำหักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัตกระทงวง
- (๓) กรมโรงงานโลหกรรม
- (๔) อรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (ช) กรมโลหกิจ
- (ь) กรมวิทยาศาสตร์
- .(พ) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

เล่ม ๑๐ ดอนที่ ๘๑ ราชกิจขานุเบกษา ๓๑ ชั้นวากม ๒๔๕๖

หมวด ๑๕

ทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรม

มาตรา ๓๔ ให้มีทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรม คั่ง ต่อไปนี้

- (๑) การพถังงานแห่งชาติ
- (๒) ราชบัณฑิตยสถาน
- (๓) สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (๔) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (ส) สำนักพระราชวัง
- (ь) สำนักราชเลขาชิการ

การพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๓๕ ให้การพลังงานแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของ นายกรัฐมนตรี

เก็ม ๗๐ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจาานุเบกษา ๓๑ ชั้นวาคม ๒๔๕๖

lm. ราชบัณฑิตยสถาน

มาตรา ๓๖ ให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจและหน้าที่ตาม ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

m. สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๓๗ ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

๔. สำนักงานเลขาชิการสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๓๘ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการผ่ายธุรการของสภาผู้แทน ราษฎร และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทน ราษฎร

๕. สำนักพระราชวัง

มาตรา ๓๕ ให้สำนักพระราชวังมีอำนาจและหน้าที่จัดการ พระราชวัง ตกอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ ของพระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายก รัฐมนตรี

ฉบับพีเศษ หน้า ๒ ธ เล่ม ๑๐ ดอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ ธันวาคม ๒๔ ธ่ง

ь. สำนักราชเลขาชิการ

มาตรา ๔๐ ให้สำนักราชเลขาชิการมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์ และให้อยู่ ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
เวลานี้ราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ทั้งเป็น
งานที่มีคุณภาพสูง สมควรจะได้ปรับปรุงส่วนราชการของสำนักนายก
รัฐมนตรีซึ่งจะได้เรียกชื่อใหม่ว่า สำนักคณะรัฐมนตรีเลียใหม่ โดย
แยกออกเป็นสองทบวง แต่ละทบวงให้มีกรมและทบวงการเมืองที่มี
ฐานะเทียบกรมสังกัดอยู่ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ราชการของทบวงนั้น ๆ
โดยให้รวบรวมงานที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันเข้าไว้ใน
หน่วยราชการอันเดียวกัน เพื่อจะได้มีการประสานงานโดยใกล้ชืด ใน
สารนี้จำเบ็นจะต้องบัญญัติพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรม ขึ้นใหม่